

[Oluf Pedersen.]

ganske uvedkommende. Den ordning, man har, giver, både når det gælder opkrævning af afgifter og udbetaling af tilskud, en hel række administrationsomkostninger og må nødvendigvis på mange måder virke uheldigt. Der er ingen, der får noget for disse administrationsomkostninger, det er spild, og de tilskud, man giver, kommer ikke forbrugerne tilgode med så stort et beløb som det, der betales af staten.

Vi havde en diskussion, da sagen forelå sidste forår, og vi gav tilslutning til en udtalelse fremsat af det ærede medlem hr. Hans Hedtoft om, at når man nu gennemførte det radikale forslag om 6 øre billigere mælk, ville forbrugerne ikke få en tilsvarende nedgang i prisen. Hvis man ser på de oplysninger, der findes fra statistisk departement — jeg har erindret om det før —, er nedgangen mindre end den, som tilskuddet skulle give. Vi ser det også for rugbrødets vedkommende. Her ligger det sådan, at når rugprisen i 1914 var 12 kr., var brødprisen 56 øre. Rugprisen svarer til en meludgift på 42 øre, og så var der 14 øre til andre udgifter. I 1953 har vi en udgift til rugen på knap 60 kr., det svarer til en meludgift på 190 øre, og brødet koster dels det, som forbrugerne betaler i dag, 1 kr. 17 øre, dels tilskuddet på 1 kr. 56 øre, ialt 2 kr. 73 øre. Udgiften udover udgiften til mel er altså steget fra 14 øre til 83 øre, d. v. s. til det seksdobbelte. Der er det besynderlige ved det, at rugbrødsprisen fra 1914 til 1953 som helhed er lige ved at være femdoblet, medens f. eks. franskrødsprisen, som der ikke er tilskud til — der måtte oven i købet på et vist tidspunkt betales en afgift af franskrødet —, kun er steget til 4,3 gange prisen i 1914. Med andre ord, en del af tilskuddet til rugbrødet kommer ikke forbrugerne tilgode.

Med mælken er det forsåvidt endnu værre, fordi der er jo, som jeg har sagt, kun en nedgang på 1 øre i forhold til i foråret 1952. Såvidt jeg forstår, er ordningen den, at hvis smørret stiger — og smørret er jo steget —, betaler staten udover de 6 øre, som det radikale venstre foreslog, et tilskud, der svarer til stigningen, sådan at i virkeligheden skulle de fulde 6 øre være kommet forbrugerne tilgode.

Nu er det, jeg rejser det spørgsmål: når nu mælken faldt 1 øre, dengang vi fik det radikale tilskud, kan man så regne med,

at når tilskuddet nu falder bort, så stiger den 5 øre, d. v. s. så har forbrugerne fået i et år et tilskud ved hjælp af de radikale, som svarer til 4—5 mill. kr., og det har kostet staten 20 mill. kr., og fremover kan vi regne med, at forbrugerne skal give en snes millioner kroner om året, godt og vel, som en efterregning for det, de radikale fik lavet sidste forår, fordi mælkeprisen antagelig bliver højere, end den ellers ville være blevet. Jeg ved ikke, om de 12 radikale mandater kan være 1½ mill. kr. værd stykket, men det har det kostet. Man forstår altså, om der er nogle, der ikke har megen tiltro til det, de kan finde på fra den side. Jeg forstår godt, at det radikale venstre i denne situation, hvor det gjaldt ophævelsen af det tilskud til mælken, som de fandt på i foråret, og hvor det ville blive afsløret, hvor uheldigt det var, har kviet sig forfærdeligt ved, om de nu også skulle gå med til det; vi har måttet udsætte debatten her gang på gang, fordi de ikke rigtig kunne hitte ud af, hvad de skulle finde på. Men dem om det — de må betale, hvad det koster.

Men nu skal man altså til at begynde med afviklingen af tilskud. Man tager en del af rugbrødstilskuddet og en del af mælkertilskuddet samt skotøjsrabatkortene. Men hvis det nu er rigtigt at afskaffe den ene halvdel og dette giver forbrugerne en fordel — og det er jo tanken i det —, hvorfor er det så ikke en fordel at afskaffe det hele? Hvis det er en fordel at afskaffe halvdelen, må det være en endnu større fordel at afskaffe det hele. Det må dog være den betragtning, der ligger bag regeringens forslag, at det er en fordel, deri er jeg enig med regeringen. Man må også tage i betragtning, at hvis man afskaffer det hele, sparer man administrationen, det er jo også en post.

Hvis man ophævede tilskudsordningen, ville prisen på mælk og på brød stige, det ville antagelig blive resultatet, men hvis man brugte hele det beløb, der derved sparedes, til at afskaffe indirekte skatter, ville det efter min vurdering få til resultat, at der ville blive mere forslag i husholdningspengene; for selvom man skulle betale mere for brød og mælk, fik man til gengæld de andre varer billigere. Hvis man nu siger: ja, men vi vil ikke nøjes med det, regeringen foreslår, vi vil afskaffe hele tilskuddet til brød og mælk, så ville man, såvidt jeg kan skønne, have dækning både for skatten på